

ADWOKATURA
POLSKA

Suwałki, dnia 23 stycznia 2015r.

ODPIS

Do

TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

al. J. Ch. Szucha 12a

00-918 Warszawa

Skarżący:

1. M M
2. Ł J
3. M P
4. D J
5. A A
6. W O
7. S T
8. U P
9. M M
10. M K

reprezentowani przez pełnomocnika adw. Pawła Przełomskiego z Kancelarii Ząbkiewicz, Przełomski & Partnerzy, Adwokacka Spółka Partnerska z siedzibą w Suwałkach przy ul. Waryńskiego 41B lok.2.

SKARGA KONSTYTUCYJNA

W imieniu skarżących, których pełnomocnictwa załączam, działając na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) oraz na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 z późn. zm.), wnoszę o stwierdzenie, że:

- art. 87 § 3 w zw. z art. 302 § 3 Kodeksu postępowania karnego (Dz. U. z 1997 roku, Nr 89, poz. 555 ze zm. – dalej k.p.k.) jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie w jakim pozbawia osobę nie

Ząbkiewicz, Przełomski & Partnerzy, Adwokacka Spółka Partnerska

Kancelaria: 16-400 Suwałki, ul. Waryńskiego 41B lok. 2, tel. (+48) 87 563 22 23, fax. (+48) 87 563 22 24,

Filie: 16-300 Augustów ul. 3 Maja 41, tel. (+48) 87 643 05 14

19-500 Goldap ul. Plac Zwycięstwa 17A, tel. (+48) 87 610 11 38

kancelariazpp@op.pl

będącą stroną prawa do drogi sądowej w przypadku wydania przez prokuratora decyzji na podstawie art. 87 § 3 k.p.k. o odmowie udziału pełnomocnika w postępowaniu przygotowawczym.

Na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym strona skarżąca wnosi o zwrotu kosztów postępowania przed Trybunałem.

Określenie podstaw skargi konstytucyjnej:

1. Zdaniem skarżących postanowienia Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B :
 - a. z dnia października 2014 roku dotyczące skarżących: S T , U P , W O , A A , Ł J , M P – doręczonego w dniu 03 listopada 2014 roku
 - b. z dnia listopada 2014 roku dotyczące skarżących: M M , D J , M K – doręczonego w dniu 17 listopada 2014 roku
 - c. z dnia listopada 2014 roku dotyczące skarżących: K M , M M – doręczonego w dniu 17 listopada 2014 roku
 - d. z dnia listopada 2014 roku dotyczące skarżących: W O , A A , Ł J – doręczonego w dniu 17 listopada 2014 rokuwydanych do sprawy Prokuratury Apelacyjnej w B o sygn.. akt , naruszają prawa i wolności konstytucyjne wynikające z powołanych wyżej przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (dalej jako Konstytucja RP).
2. Z wydaniem postanowień Zastępcy Prokuratury Apelacyjnej w B stron skarżąca łączy naruszenie prawa do zaskarżenia zarządzenia o odmowie udziału w czynnościach postępowania przygotowawczego dla pełnomocnika na podstawie art. 87 § 3 k.p.k. – poprzez brak sądowej kontroli zarządzeń prokuratora w tym zakresie.
3. Od postanowień Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B nie przysługuje żaden środek odwoławczy. Postanowienia są prawomocne i nie podlegają zaskarżeniu.

Ząbkiewicz, Przelomski & Partnerzy, Adwokacka Spółka Partnerska

Kancelaria: 16-400 Suwałki, ul. Waryńskiego 41B lok. 2, tel. (+48) 87 563 22 23, fax. (+48) 87 563 22 24,

Filie: 16-300 Augustów ul. 3 Maja 41, tel. (+48) 87 643 05 14

19-500 Gołdap ul. Plac Zwycięstwa 17A, tel. (+48) 87 610 11 38

kancelariazpp@op.pl

4. Orzeczenia kończące postępowanie w sprawie będące podstawą skargi konstytucyjnej zostały doręczone pełnomocnikowi skarżących w dniach pomiędzy 03 listopada 2014 roku - 17 listopada 2014 roku – zgodnie ze wskazaniami z pkt. 1.

UZASADNIENIE

I. Ustalenia faktyczne stanowiące podstawę skargi konstytucyjnej.

Skarżący w miesiącach wrzesień - październik 2014 roku otrzymali wezwania do osobistego stawiennictwa w Delegaturze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (dalej ABW) w B w charakterze świadka do sprawy o sygn. akt Skarżący zgłosili się do adwokata P P z prośbą o uczestnictwo w czynnościach przesłuchania w ABW. Skarżący udzielili adw. P P stosownego pełnomocnictwa do udziału w czynnościach z ich udziałem.

Pełnomocnik pismami z dnia października 2014 roku, października 2014 roku, października 2014 roku zgłosił się jako pełnomocnik skarżących – osób nie będących stronami – do organów prowadzących postępowanie przygotowawcze (ABW, Prokuratura Apelacyjna w B).

W dniu października 2014 roku Prokurator Prokuratury Apelacyjnej w B zarządzeniem odmówił dopuszczenia do udziału w postępowaniu () tj. w przesłuchaniu w charakterze świadków: S T , A C , U P , W O , Ł J , A A , M P , pełnomocnika – z uwagi na to, że nie wymaga tego obrona interesów osób nie będących stroną.

Analogiczne zarządzenie Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w B zostało wydane w dniu października 2014 roku (otrzymane przez pełnomocnika w dniu października 2014 roku) – dotyczące skarżących K M , M M

Ząbkiewicz, Przelomski & Partnerzy, Adwokacka Spółka Partnerska

Kancelaria: 16-400 Suwałki, ul. Waryńskiego 41B lok. 2, tel. (+48) 87 563 22 23, fax. (+48) 87 563 22 24,

File: 16-300 Augustów ul. 3 Maja 41, tel. (+48) 87 643 05 14

19-500 Goldap ul. Plac Zwycięstwa 17A, tel. (+48) 87 610 11 38

kancelariazpp@op.pl

Kolejne zarządzenie Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w B zostało wydane w dniu października 2014 roku (otrzymane przez pełnomocnika w dniu października 2014 roku) – dotyczące skarżących M M , D J , M K

Wszystkie zarządzenia prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze wskazywały, iż „ustawa nie precyzuje kiedy interesy uczestnika postępowania wymagają ustanowienia pełnomocnika; nie mogą to być jednak interesy abstrakcyjne. Sformułowanie w art. 87 § 3 k.p.k. wskazuje na to, że dopuszczenie do udziału pełnomocnika osoby nie będącej stroną wymaga nie tylko tego, żeby osoba taka miała w ogóle interes w procesie karnym, lecz tego, aby wymagał on obrony za pośrednictwem pełnomocnika.

Skarżący za pośrednictwem pełnomocnika na podstawie art. 302 § 1 i 3 k.p.k. złożyli zażalenia na ww. zarządzenia prokuratora do Prokuratora Apelacyjnego w B jako prokuratora nadrzędnego. Pełnomocnik w zażaleniu wnosił o jego uchylenie i dopuszczeniu do udziału w postępowaniu pełnomocnika wskazując na błędne przyjęcie przez oskarżyciela publicznego, iż interes skarżących nie wymaga ich obrony za pośrednictwem pełnomocnika.

Skarżący w osobach: W O , M K , Ł J , U P , A A dodatkowo również złożyli zażalenia na zarządzenie prokuratora. Przede wszystkim wskazywali, iż wyznaczyli pełnomocnika do zachowania swoich uprawnień i obrony praw im przysługujących, a także powoływali się na okoliczność, iż samo wyznaczenie pełnomocnika przez świadka winno świadczyć o takiej potrzebie w odczuciu osoby nie będącej stroną.

Zastępca Prokuratora Apelacyjnego w B po zapoznaniu się z zażaleniami zarówno pełnomocnika jak i samych skarżących wydał postanowienia o nie uwzględnieniu zażaleń i utrzymaniu w mocy zaskarżonych zarządzeń. (datowane na dzień: października 2014 r., dwa na dzień listopada 2014r. oraz z dnia listopada 2014r.) Załączone postanowienia Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B są prawomocne i nie podlegają zaskarżeniu.

II. Podstawa prawna postanowień Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B i jej uzasadnienie.

Podstawą do wydania zarządzeń o odmowie udziału pełnomocnika w czynnościach przesłuchania świadków był przepis art. 87 § 3 k.p.k. Podstawą do wydania postanowień o nieuwzględnieniu zażaleń i utrzymaniu zarządzeń w mocy był art. 302 § 3 k.p.k., art. 465 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 466 k.p.k. Decyzja wydawana na podstawie art. 87 § 3 k.p.k. wydawana jest na podstawie ocennych przesłanek przez prokuratora. W związku z zarządzeniem prokuratora strona nieusatysfakcjonowana z takiej decyzji ma możliwość złożenia zażalenie, które stosownie do treści art. 302 § 3 k.p.k. rozpoznaje prokurator nadrzędny.

W ocenie Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B przesłanka w postaci braku wymogu interesów osoby nie będącej stroną, może być podstawą odmowy dopuszczenia do udziału w charakterze pełnomocnika w przesłuchaniu świadka. Wskazano również, iż z analizy akt sprawy wynika potrzeba czasowego zachowania w tajemnicy treści dowodów

III. Konstytucyjne wzorce kontroli mające zastosowanie w sprawie niniejszej skargi konstytucyjnej oraz wykazanie naruszenia praw i wolności obywatelskich.

Prawo do Sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP)

Trybunał Konstytucyjny w swoim bogatym orzecznictwie podkreśla, że zagwarantowane w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP prawo do Sądu jest jednym z podstawowych praw jednostki. Jednym z elementów tego prawa jest prawo do rozpoczęcia procedury przed Sądem. Z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w ocenie pełnomocnika skarżących wypływa wola, aby prawem do Sądu objąć możliwie najszerszy zakres spraw, a tym samym umożliwić obywatelom dostęp do niezawisłego, niezależnego i bezstronnego Sądu. Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny urzeczywistnienie konstytucyjnych gwarancji prawa do sądu obejmuje wszelkie sytuacje - bez względu na szczegółowe regulacje proceduralne - w których pojawia się konieczność rozstrzygnięcia o prawach danego podmiotu (w relacji do innych równorzędnych podmiotów lub w relacji do władzy publicznej), a jednocześnie natura danych stosunków prawnych wyklucza arbitralność rozstrzygnięcia o sytuacji prawnej podmiotu przez drugą stronę tego stosunku (z tych właśnie powodów wykluczona jest w zasadzie droga sądowa dla rozstrzygnięcia sporów na tle podległości służbowej).

Ząbkiewicz, Przelomski & Partnerzy, Adwokacka Spółka Partnerska

Kancelaria: 16-400 Suwałki, ul. Waryńskiego 41B lok. 2, tel. (+48) 87 563 22 23, fax. (+48) 87 563 22 24,

Filie: 16-300 Augustów ul. 3 Maja 41, tel. (+48) 87 643 05 14

19-500 Goldap ul. Plac Zwycięstwa 17A, tel. (+48) 87 610 11 38

kancelariazpp@op.pl

Z art. 45 ust. 1 Konstytucji wynika wola ustrojodawcy, aby prawem do sądu objąć możliwie najszerszy zakres spraw. Z zasady demokratycznego państwa prawnego wynika zaś dyrektywa interpretacyjna zakazująca zawężającej wykładni prawa do sądu. Konstytucja wprowadza więc domniemanie drogi sądowej (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 03 lipca 2008 roku w sprawie K 38/2007).

Zakaz zamykania drogi sądowej (art. 77 ust. 2 Konstytucji RP)

Artykuł 77 ust. 2 Konstytucji RP jest niejako rozwinięciem art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż ustanawia zakaz zamykania drogi sądowej. Jak to słusznie wskazuje Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 lipca 2011 roku w sprawie o sygn. akt SK 10/10: „jeśli art. 45 ust. 1 Konstytucji dotyczy dochodzenia przed sądem wszelkich praw (w tym także przewidzianych w innych aktach normatywnych niż Konstytucja), to art. 77 ust. 2 Konstytucji obejmuje swym zakresem jedynie prawa i wolności gwarantowane konstytucyjnie. W tym znaczeniu art. 77 ust. 2 Konstytucji, stanowiąc uzupełnienie i rozwinięcie ogólniejszego art. 45 ust. 1 Konstytucji, zawiera zarazem w stosunku do niego regulację szczególną. Ograniczenia prawa do sądu, ustanawiane w drodze ustawy, zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 31 ust. 3 Konstytucji, muszą uwzględniać kategoryczny zakaz zamykania drogi do sądu wyrażony w art. 77 ust. 2 ustawy zasadniczej w zakresie dochodzenia konstytucyjnych wolności i praw.”

W tym miejscu zauważyć należy, iż wykładnia pojęć nieostrych, otwierających duże możliwości interpretacyjne, powinna podlegać weryfikacji przez Sąd, zwłaszcza gdy jej wynik kształtuje sferę praw i wolności jednostki chronionej konstytucyjnie. To właśnie Sądom – bezstronnym, niezawisłym i niezależnym – winno pozostawić się możliwość stosowania w praktyce niedookreślonych pojęć i zwrotów ustawowych. Trybunał Konstytucyjny zwracał już uwagę na brak kontroli sądowej. Wskazywał, iż dokonywanie nawet wielokrotnej kontroli niesądowej (prokuratora nadrzędnego) nie może równoważyć braku kontroli dokonywanej przez Sąd – tak w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 03 lipca 2008 roku, sygn.. akt K 38/07.

Analiza dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wskazuje, iż Trybunał rozstrzygał kilka spraw w zakresie niezgodności z Konstytucją braku możliwości zaskarżalności do Sądu rozstrzygnięć wydawanych w toku postępowania

Ząbkiewicz, Przelomski & Partnerzy, Adwokacka Spółka Partnerska

Kancelaria: 16-400 Suwałki, ul. Waryńskiego 41B lok. 2, tel. (+48) 87 563 22 23, fax. (+48) 87 563 22 24,

Filie: 16-300 Augustów ul. 3 Maja 41, tel. (+48) 87 643 05 14

19-500 Goldap ul. Plac Zwycięstwa 17A, tel. (+48) 87 610 11 38

kancelariazpp@op.pl

przygotowawczego. Tak między innymi w wyroku z dnia 14 marca 2005 roku w sprawie o sygn.. akt K 35/04; wyroku z dnia 03 lipca 2008 roku w sprawie o sygn.. akt K 38/07; wyroku z dnia 18 lipca 2011 roku w sprawie o sygn. K 25/09.

Dlatego też odmowa dopuszczenia przez prokuratora do udziału w postępowaniu przygotowawczym pełnomocnika osoby nie będącej stroną mieści w pojęciu dostępu do Sądu na gruncie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a także ingeruje w konstytucyjnie chronione prawa i w ocenie pełnomocnika skarżącego na podstawie art. 77 ust. 2 Konstytucji RP winien mieć zakaz zamykania drogi sądowej w przypadku wydania przez prokuratora decyzji w trybie art. 87 § 3 k.p.k.

adw. Paweł Przełomski

Załączniki:

1. pełnomocnictwa do sporządzenia skargi konstytucyjnej – 10 kart.
2. odpis zarządzenia prokuratora Apelacyjnego w B z dnia października 2014 roku w sprawie o sygn.. akt – 1 karta.
3. odpis zarządzenia prokuratora Apelacyjnego w B z dnia października 2014 roku w sprawie o sygn.. akt – 1 karta.
4. odpis zarządzenia prokuratora Apelacyjnego w B z dnia października 2014 roku w sprawie o sygn.. akt – 1 karta.
5. odpisy trzech zażaleń pełnomocnika skarżących – z dnia października 2014r., października 2014r., października 2014 r. – 9 kart.
6. odpis postanowienia Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B z dnia października 2014 roku w sprawie o sygn. akt – 2 karty.
7. odpisy dwóch postanowień Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B z dnia listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt – 4 karty.
8. odpis postanowienia Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w B z dnia listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt – 2 karty.
9. 4 odpisy skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.

Ząbkiewicz, Przełomski & Partnerzy, Adwokacka Spółka Partnerska

Kancelaria: 16-400 Suwałki, ul. Waryńskiego 41B lok. 2, tel. (+48) 87 563 22 23, fax. (+48) 87 563 22 24.

Filie: 16-300 Augustów ul. 3 Maja 41, tel. (+48) 87 643 05 14

19-500 Goldap ul. Plac Zwycięstwa 17A, tel. (+48) 87 610 11 38

kancelariazpp@op.pl